

นิพนธ์ต้นฉบับ

Received: May 16, 2019;

Accepted: June 15, 2020;

Published: July 16, 2020

การทบทวนวรรณกรรมอย่างมีระบบเกี่ยวกับรูปแบบการเตรียมความพร้อม เพื่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการ ผดุงครรภ์

Systematic Review of Different Methods for Preparing for the Thai Registered Nursing and Midwifery Licensure Examination

พิศิษฐ์ พลธนะ ชุติกากัญจน์ ฉัตรรุ่ง เรวดี โพธิ์รัง จันทรรณฉาย มณีวงศ์

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี

Pisit Poltana Chutikarn Chatrung Reawdee Phorang Janchai Maneewong

Boromarajonani College of Nursing, Suphanburi

บทคัดย่อ

การทบทวนวรรณกรรมอย่างมีระบบครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ระหว่างปี 2549 - 2563 วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของงานวิจัย โดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ การแจกแจงความถี่และร้อยละ วิเคราะห์รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการสืบค้นข้อมูลพบว่า งานวิจัยที่ศึกษาทั้งหมดระบุได้จำนวน 60 เรื่อง และผ่านเกณฑ์การคัดเลือกโดยใช้แบบคัดกรองงานวิจัยและแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยจำนวน 43 เรื่อง พบรูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ มี 3 ประเด็น ได้แก่ 1) รูปแบบการเรียนรู้ จำนวน 24 เรื่อง 2) การเตรียมความพร้อมการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์จำนวน 13 เรื่อง และ 3) การเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริงจำนวน 6 เรื่อง

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการเตรียมความพร้อมการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ควรมีการกำหนดรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ และใช้การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดอย่างมีเหตุผลและเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

คำสำคัญ : การสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ การเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริง รูปแบบการเรียนรู้

Corresponding author: พิศิษฐ์ พลธนะ e-mail: ppoltana@snc.ac.th

Original article

Abstract

Received: May 16, 2019;

Accepted: June 15, 2020;

Published: July 16, 2020

The objective of this systematic review was to study different methods used to prepare for the Thai Nursing and Midwifery License Examination between 2006 – 2020. We analyzed data relating to research study characteristics using descriptive statistics such as frequency distribution and percentages. We also analyzed the readiness form for the nursing and midwife license registration examination using content analysis. Screening through studies using our selection criteria, we identified 60 studies. Next, we selected 43 quality research assessments. In our review, we found that papers described 3 ways to prepare for the professional license registration examination, which are: 1) learning model (n=24), 2) the preparation of the registration and registration of the nursing professional license (n=13), and 3) learning by using virtual reality (n=6).

The results of the study show that the format for exam preparation, registration and licensing of nursing and midwifery professions can vary substantially. There should be a variety of learning styles to encourage students to systematically think about the content that they will be tested on. Learning by using virtual simulations is one method to encourage learners to think logically and to learn sustainably.

Key words: License Examination, Simulation Based Learning, Learning styles

Corresponding author: Pisit Poltana e-mail: ppoltana@snc.ac.th

บทนำ

วิทยาลัยบรมราชชนนี สุพรรณบุรี เป็นสถานการศึกษา ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้เปิดดำเนินการ และจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2537 จนถึงปัจจุบัน มีพันธกิจหลัก ในการผลิตบัณฑิตพยาบาลตามแผนพัฒนากำลังคนของกระทรวงสาธารณสุข นั่นคือการผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มี คุณภาพ จึงเป็นหน้าที่รับผิดชอบที่สำคัญของสถาบันการศึกษา ที่ต้องมีการประเมินทักษะและความรู้ของผู้เรียนไป ตลอดระยะเวลาในการเรียนพยาบาล เพื่อให้บัณฑิตพยาบาลเมื่อจบไปเป็นพยาบาลสามารถแสดงให้เห็นถึงการ พยาบาลที่ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ ผู้รับบริการเกิดความเชื่อมั่นในการให้บริการที่ดี มีคุณภาพตามจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการ บุคคลในวิชาชีพและวิชาชีพอื่น ดังนั้น สภาการพยาบาล ซึ่งเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2528 มีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมการประกอบ วิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ จึงได้กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ต้อง สอบผ่านความรู้ 8 รายวิชา มีเกณฑ์การสอบผ่านแต่ละรายวิชา ต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 นอกจากนี้ผล การสอบผ่านความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเป็นตัวบ่งชี้หนึ่งในการรับรองคุณภาพของสถาบันการศึกษา พยาบาล (Thailand Nursing and Midwifery Council, 2018) เพื่อเป็นหลักประกันว่าสถาบันการศึกษาพยาบาล การผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีความรู้และทักษะทางวิชาชีพที่สามารถประกอบวิชาชีพได้ รวมทั้งยังเป็นตัวชี้วัดของ หลักสูตรสถาบันการศึกษาพยาบาลที่มีคุณภาพ ดังนั้นสถาบันการศึกษา จึงมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการ เรียนการสอน และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่พอเพียงในการสอบให้ผ่านตั้งแต่ ครั้งแรก การสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

จากการศึกษาข้อมูล 5 ปี ย้อนหลังของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 – 2562 พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาเข้าสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการ ผดุงครรภ์ตามที่สภาการพยาบาลกำหนด มีจำนวนผู้สอบผ่านรอบแรกตามเกณฑ์ที่สภาการพยาบาลกำหนด มี ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 62.86 เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชาที่มีผู้สอบไม่ผ่านในรอบแรกจำนวนมากที่สุด คือ วิชาการ พยาบาลผู้ใหญ่ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 85.43 ซึ่งหากนักศึกษาสอบไม่ผ่านวิชาชีพการพยาบาลผู้ใหญ่ในการสอบขอขึ้น ทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ตามที่สภาการพยาบาลกำหนด อาจส่งผล กระทบหลายด้านด้วยกัน ได้แก่ ด้านนักศึกษาที่ไม่สามารถเป็นพยาบาลวิชาชีพ ทำให้ได้ค่าตอบแทนลดลง ขาดความ มั่นใจ ต้องสอบหลายครั้งทำให้เสียค่าใช้จ่ายมากขึ้น ผลกระทบในส่วนสถาบันการศึกษา อาจส่งผลกระทบต่อจำนวนปีของ การรับรองสถาบันการศึกษา สำหรับผลกระทบต่อวิชาชีพการพยาบาล ทำให้ได้พยาบาลวิชาชีพที่มีความรู้และ ความสามารถไม่เป็นไปตามเกณฑ์พยาบาลวิชาชีพ อาจทำให้เกิดความบกพร่องในการปฏิบัติการพยาบาล และขาด ความน่าเชื่อถือในวิชาชีพการพยาบาล

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าผลการสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนรับใบประกอบวิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์ที่ผ่านในครั้งแรกของบัณฑิต เกี่ยวข้องกับเกรดเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา นักศึกษาที่ได้เกรดเฉลี่ยสูง จะสอบผ่านมากกว่าคนที่ได้เกรดเฉลี่ยต่ำ รวมถึงประสบการณ์ทางคลินิกของอาจารย์มีความสำคัญมากเท่าเทียมกับ คุณวุฒิอาจารย์ และการเตรียมความพร้อมของนักศึกษามีผลต่อการสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาล (Wipada, Areewan, Ratanawadee&Supranee, 2014) นอกจากนี้ยังพบปัจจัยด้านการเตรียมความพร้อมเป็นปัจจัยสำคัญ ปัจจัยหนึ่งส่งผลต่อการสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียน พบว่าการเตรียมความพร้อมอย่างเป็นระบบทำให้จำนวน ผู้สอบผ่านความรู้ในรอบแรกเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Nanta & Kibkaew, 2010) สอดคล้องกับการศึกษา ของ (Urai, 2016) ที่ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการสอบขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและ การผดุงครรภ์ พบว่า สภาพครอบครัว เกรดเฉลี่ยสะสมของชั้นปีที่ 3 เกรดเฉลี่ยสะสมของชั้นปีที่ 4 และเกรดเฉลี่ย สะสมตลอดหลักสูตร มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้นทะเบียนฯ และพบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมของชั้นปีที่ 4 สามารถ ทำนายผลการสอบขึ้นทะเบียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าปัจจัยภายในตัวนักศึกษาที่เป็น อุปสรรคต่อการสอบ ได้แก่ ความกลัว ความวิตกกังวล ในขณะที่ปัจจัยที่ส่งผลทำให้ประสบความสำเร็จในการสอบ คือ กระบวนการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา ประกอบไปด้วย 1) ค้นหาวิธีที่ใช้ในแบบของนักศึกษาให้เจอแล้วลงมือ ทำ 2) ตั้งเป้าหมายในตัวเอง 3) สำรวจความพร้อมของตัวเองในแต่ละวิชา 4) จัดตารางอ่านหนังสือและทำข้อสอบ โดยเริ่มจากบทวนเนื้อหาทำสรุปเป็นเรื่องๆ เพื่อให้สะดวกต่อการทบทวนข้อสอบ 5) การมีวินัยในตนเอง โดยมีแรง บันดาลใจและความภาคภูมิใจเป็นตัวผลักดันให้นักศึกษามีพฤติกรรมเหล่านี้ ซึ่งแรงบันดาลใจดังกล่าวมาจากปัจจัย ภายนอกตัวนักศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอน ครอบครัว เพื่อน รุ่นพี่ รุ่นน้อง และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ โดยปัจจัยภายนอก ส่งผลทำให้ เกิดปัจจัยภายในตัวนักศึกษา และทั้ง 2 ปัจจัยถือเป็นปัจจัยที่สำคัญของการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้สนใจในการทบทวนงานวิจัยอย่างเป็นระบบ (Systematic review) เกี่ยวกับรูปแบบการ เตรียมความพร้อมเพื่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์เพื่อหาแนว ทางการพัฒนารูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและ การผดุงครรภ์ในรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สำหรับเตรียมตัวก่อนการสอบขึ้นทะเบียนรับ ใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ให้ผ่านรอบแรกได้มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษารูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์ระหว่างปี 2549 - 2563

กรอบแนวคิดการวิจัย

การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบในครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อทบทวนรูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ระหว่างปี 2549 – 2563 โดยใช้กรอบ PICO (PICO framework) เป็นกรอบแนวคิด (Joanna Briggs Institute, 2011) มีรายละเอียดดังนี้

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยประเภท Intervention เช่น RCT, Quasi Experimental Research ใช้กรอบ PICO เนื่องจากเป็นการค้นหาวิธีการ หรือโปรแกรมที่มีประสิทธิภาพ โดยมีกรอบของ PICO คือ

P หมายถึง Participant เขียนกลุ่มตัวอย่างที่เราต้องการค้นคว้า

I หมายถึง Intervention เขียนโปรแกรมที่ต้องการศึกษาค้นคว้า

C หมายถึง Comparison เขียนกลุ่มเปรียบเทียบที่เราต้องการเปรียบเทียบประสิทธิผลกับ Intervention ที่เรากำลังค้นคว้า

O หมายถึง Outcome เขียนการวัดผลที่เราต้องการทราบ เพื่อเอาผลลัพธ์ต่าง ๆ มาเปรียบเทียบกับ

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเชิงพรรณนา เช่น Descriptive Cross Sectional Design ที่เป็นการศึกษาเชิงสำรวจทั่วไป ใช้กรอบ PICO โดยมีกรอบ PICO ดังนี้

P หมายถึง Participant เขียนกลุ่มตัวอย่างที่เราต้องการค้นคว้า

I หมายถึง Phenomenon of Interest เขียนปรากฏการณ์ที่เราต้องการค้นคว้า

CO หมายถึง Context เขียนบริบทที่เราศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ระหว่างปี 2549 – 2563 ที่ได้รับการตีพิมพ์และปรากฏในฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัย และฐาน ข้อมูลออนไลน์ของวารสารการศึกษา การแพทย์และการพยาบาลในประเทศและสืบค้นจากเอกสาร อ้างอิงของบทความทางวิชาการจากวารสารและงานวิจัยที่ไม่ได้อยู่ในฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (Manual search)

กลุ่มตัวอย่าง เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ที่ได้รับการตีพิมพ์และปรากฏในฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัย และฐานข้อมูลออนไลน์ของ วารสารการศึกษา การแพทย์ และการพยาบาลในประเทศไทย กำหนดปีที่ใช้ในการสืบค้นตั้งแต่ พ.ศ. 2549 – 2563 คำสำคัญ (keywords) ที่ใช้ในการสืบค้นในฐาน ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ รูปแบบการ เรียนรู้ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา การเตรียมความพร้อมการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ความพร้อมในการสอบ นักศึกษาพยาบาล การเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริง โดยกำหนดเกณฑ์ การคัดเลือกงานวิจัย (Inclusion criteria) ดังนี้

1. เป็นงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมการสอบใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลในประเทศไทยเป็นตัวแปรต้น
2. เป็นงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพในประเทศไทยเป็นตัวแปรตาม
3. เป็นงานวิจัยที่มีรูปแบบการวิจัยตามกระบวนการวิจัยที่ศึกษาในประเทศไทย ได้รับการตีพิมพ์และเผยแพร่เป็นภาษาไทย
4. เป็นงานวิจัยที่มีการตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2549 - 2563
5. เป็นงานวิจัยที่ศึกษาค้นคว้ารูปแบบการเรียนรู้ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริง ในประเทศไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การทบทวนวรรณกรรมครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยเครื่องมือ 2 ประเภท ได้แก่

1. แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย เป็นเครื่องมือประเมินคุณภาพรายงานการวิจัย
2. แบบบันทึกการสกัดข้อมูลจากงานวิจัย เป็นเครื่องมือบันทึกรายละเอียดของงานวิจัยที่พัฒนาโดย (The Joanna Briggs Institute for Evidence Based Nursing & Midwifery, 2011)

การประเมินคุณภาพงานวิจัย มีการดำเนินการบันทึกข้อมูลจากงานวิจัยหรือบทความวิจัยที่ได้คัดเลือกเพื่อนำมาทบทวนความรู้อย่างเป็นระบบ โดยมีผู้ทบทวน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหาจำนวน 3 คน คือผู้บันทึก 2 คน และผู้วิจัย 1 คน ตามแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย แบบบันทึกสกัดข้อมูลงานวิจัยเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของการบันทึกโดยใช้สูตรความสอดคล้อง (agreement rate : AR) พบว่ามีค่าความสอดคล้อง (agreement rate : AR) มากกว่า 0.75 ซึ่งเป็นค่าความสอดคล้องในระดับดีมาก กรณีที่พบความแตกต่างได้หาข้อบกพร่องร่วมกันและปรับปรุงจนได้ ความเห็นที่สอดคล้องกันก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การทบทวนวรรณกรรมครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบตามแนวทางของสถาบันโจแอนนาบริกส์ (Joanna Briggs Institute, 2011) ซึ่งมี ขั้นตอนดังนี้ 1) การกำหนดปัญหาในการทบทวน 2) การค้นหาและคัดเลือกรายงานวิจัย 3) การประเมินผล คุณภาพงานวิจัย 4) การเก็บรวบรวมข้อมูล 5) การวิเคราะห์ผล 6) นำเสนอข้อมูล และ 7) การแปลผลข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สืบค้นรายชื่อรายงานวิจัยที่ศึกษาด้วยคอมพิวเตอร์ (computerized searching) เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ระหว่างปี พ.ศ. 2549 – 2563 โดยกำหนดคำสำคัญในการสืบค้น คือ การสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ การเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริง รูปแบบการเรียนรู้ เริ่มจากการสืบค้นเบื้องต้น (initial search) โดยสืบค้นจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้แก่ JBI Library, Cocharane Library, Pubmed, CINAHL, Sciencedirect และฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ในประเทศไทย ได้แก่ Thailis (TDC), Mahidol e - theses จากนั้นสืบค้นอย่างละเอียด (secondary search) โดยสืบค้น ในทุกฐานข้อมูล และสืบค้นจากฐานข้อมูลที่ไม่ได้พิมพ์เผยแพร่ (third search) โดยสืบค้นจากเว็บ

ไซต์ที่เป็น gray literature ได้แก่ Google Scholar, OpenGray (SIGLE), และ Mednar ได้งานวิจัยทั้งหมดจำนวนรวม 60 ชื่อเรื่อง

2. การคัดเลือกงานวิจัยตามเกณฑ์ที่กำหนด ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกงานวิจัยตามแบบบันทึกการสกัดข้อมูลจากงานวิจัย แยกกันคัดเลือกงานวิจัยอย่างอิสระ เพื่อลดความลำเอียง หลังจากนั้นนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกัน ผลการคัดเลือกพบว่าคณะผู้วิจัยมีความเห็นสอดคล้องกันจากการสืบค้นตามคำสำคัญที่เกี่ยวข้อง พบงานวิจัยที่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 43 เรื่อง

3. งานวิจัยที่ได้มาทั้งหมดได้มีการอ่านรายงาน การวิจัยรอบที่หนึ่ง เพื่อประเมินคุณภาพงานวิจัยตาม แบบประเมินคุณภาพ

4. นำงานวิจัยที่ได้มาทั้งหมดอ่านรายงานรอบที่สองอย่างละเอียดเพื่อสกัดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัย และบันทึกในแบบบันทึกการสกัดข้อมูลจากงานวิจัยร่วมกับผู้ร่วมวิจัยอีก 2 ท่าน

5. ตรวจสอบความถูกต้องของการลงบันทึกข้อมูล และการวิเคราะห์เนื้อหาของงานวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบในครั้งนี้งานวิจัยที่มีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดมาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของงานวิจัย โดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ การแจกแจงความถี่และร้อยละ และวิเคราะห์รูปแบบการเรียนรู้ การเตรียมความพร้อมการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ และการเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริง ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษา

คุณลักษณะของงานวิจัย การเตรียมความพร้อมการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ การเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริง และรูปแบบการเรียนรู้ พบว่า ส่วนใหญ่มีลักษณะของงานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ ร้อยละ 55.82 ตีพิมพ์ ในช่วงปี พ.ศ. 2560 - 2563 คิดเป็นร้อยละ 53.49 ใช้ระเบียบวิธีวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังเรียน ร้อยละ 30.23 ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 150 คน คิดเป็น ร้อยละ 30.23 และศึกษาในวิทยาลัยพยาบาล คิดเป็น ร้อยละ 51.16 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามคุณลักษณะงานวิจัย (n = 43)

ลักษณะทั่วไปของงานวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
ประเด็นการศึกษางานวิจัย		
- การเตรียมความพร้อมการสอบขึ้นทะเบียนฯ	13	30.23
- การเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองฯ	6	13.95
- รูปแบบการเรียนรู้	24	55.82
:- จิตตปัญญา	11	25.58
:- การเรียนแบบเชิงรุก	2	4.65

ลักษณะทั่วไปของงานวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
:- การจัดการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง	2	4.65
:- Case base learning	1	2.33
:- การเรียนรู้แบบทีม	1	2.33
:- VARK	5	11.63
:- เนื้อหา	1	2.33
:- ทฤษฎีการสร้างความรู้	1	2.33
ปีพ.ศ.ที่ตีพิมพ์		
2549 - 2553	4	9.30
2554 - 2559	16	37.21
2560 - 2563	23	53.49
ระเบียบวิธีวิจัย		
กึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังเรียน	13	30.23
กึ่งทดลองแบบ 2 กลุ่ม ทดสอบก่อนและหลังเรียน	7	16.28
การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research)	1	2.33
การวิจัยเชิงพรรณนา	5	11.63
การวิจัยเชิงพรรณนาหาปัจจัยทำนาย/ อำนาจทำนาย	1	2.33
การวิจัยและพัฒนา	4	9.30
การวิจัยแบบผสมวิธี (mixed-method research)	7	16.28
ลักษณะทั่วไปของงานวิจัย		
การวิจัยเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์	5	11.63
การสำรวจแบบภาคตัดขวาง	1	2.33
จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา		
5 - 30	5	11.63
31 -60	6	13.95
61 - 90	7	16.28
91 - 120	7	16.28
121 - 150	4	9.30
≥ 150	13	30.23
ไม่ระบุ	1	2.33
สถานที่ศึกษา		
มหาวิทยาลัย	12	27.91
วิทยาลัยพยาบาล	22	51.16
ร.ร. มัธยม	4	9.30
ร.ร. ประถม	4	9.30
วิทยาลัยอาชีวศึกษา / อนุปริญา	1	2.33

ผลการวิเคราะห์รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ระหว่างปี 2549 - 2563

จากการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับรูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ มี 3 ประเด็น ได้แก่ รูปแบบการเรียนรู้ การเตรียมความพร้อมการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ และการเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริง โดยแต่ละประเด็นมีรายละเอียด ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนรู้ จำนวน 24 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 55.82 พบว่า ส่วนใหญ่มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดจิตตปัญญาเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน นักศึกษาส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาและแบบมีส่วนร่วม และนักศึกษาชอบการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ (Multimodality) สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา ซึ่งพบว่านักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 2 -4 ซึ่งผ่านประสบการณ์ต่างๆ ในการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติสามารถปรับตัวในการเรียนได้ในระดับหนึ่ง นักศึกษาจึงมีการใช้แบบการเรียนหลายๆ แบบในการเรียน โดยพบว่า นักศึกษามีการใช้แบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมมากที่สุด รองลงมา คือ แบบการเรียนแบบพึ่งพา แบบร่วมมือ และแบบอิสระ ตามลำดับ โดยมีการเลือกใช้แบบการเรียนหลายๆ อย่างที่เหมาะสมกับลักษณะการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและประสบผลสำเร็จสูงสุดในการศึกษาวิชานั้นๆ (Sirirat, Jirajan & Wongsiri, 2012)

2. การเตรียมความพร้อมการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ จำนวน 13 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 30.23 พบว่า รูปแบบของการเตรียมความพร้อมเพื่อสอบขึ้นทะเบียนฯ ที่คล้ายกัน คือ สรุปเนื้อหาตามแผนผังการออกข้อสอบของสภาการพยาบาล (test blueprint) กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน ในการทบทวนความรู้ กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาตามแผนผังการออกข้อสอบของสภาการพยาบาล (test blueprint) การสอนเสริมโดยอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ การทำข้อสอบ การเฉลยข้อสอบ และเรียนรู้เทคนิคในการทำข้อสอบ การเตรียมความพร้อมของนักศึกษาในแต่รายวิชา การเสริมแรงโดยรุ่นพี่ที่สำเร็จการศึกษา และการทำข้อสอบเสมือนข้อสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ จากงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่าการเตรียมตัวของนักศึกษาพยาบาลด้วยตนเองของนักศึกษา และการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาพยาบาลก่อนการสอบใบประกอบวิชาชีพ โดยการฝึกทบทวนความรู้ และการฝึกทำข้อสอบโดยใช้เนื้อหาที่สอดคล้องกับแนวทางการออกข้อสอบของสภาการพยาบาล การจำลองบรรยากาศการสอบหลังทบทวนความรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ (Janpaphat, Sureeporn & Chatuporn, 2019, Porntipa, Sukjai, Ubol, 2011, Achara & Sirinaporn, 2008)

3. การเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริง จำนวน 6 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 13.95 พบว่า ผลจากการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริงที่คล้ายกัน คือ นักศึกษาได้ประสบการณ์ที่เกิดจากการปฏิบัติการพยาบาลด้วยตนเอง เป็นวิธีการเรียนรู้ที่สามารถทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งด้านความรู้ ทักษะ การตัดสินใจแก้ปัญหา การสื่อสาร และการทำงานเป็นทีม นอกจากนี้ในการเรียนรู้ด้วยสถานการณ์จำลองเสมือนจริง ประกอบด้วย การเตรียมผู้เรียน การสร้างสถานการณ์ การปฏิบัติการตามสถานการณ์ที่กำหนด การตัดสินใจทางคลินิก การอภิปราย และการสะท้อนคิด ซึ่งขั้นตอนของการอภิปรายถือว่าเป็นขั้นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตนเอง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่จะนำไปสู่การปฏิบัติที่ดีขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพนักศึกษาให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาล พัฒนาการคิดวิจารณ์ญาณ การตัดสินใจทางคลินิกและความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลในสถานการณ์ (Somchit, Kanyarat&Suneerat, 2017, Nuttacha & Sriwangaew, 2016, Malee, Phanit, uwanida& Arisa, 2016, Kotchakorn, Kanjana, Supranee & Jintana, 2018)

การอภิปรายผล

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับรูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ระหว่างปี 2549 – 2563 พบมี 3 ประเด็น ได้แก่ 1) รูปแบบการเรียน 2) การเตรียมความพร้อมการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ และ 3) การเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 มีการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณธรรม มีความรู้ และเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง (Transformative learning) เป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดการปรับเปลี่ยนแนวคิดทัศนคติ ที่นำไปสู่การเปลี่ยนพฤติกรรมในการทำความเข้าใจตนเองและผู้อื่น ผ่านการเรียนรู้จากประสบการณ์ในวิถีชีวิตและวิถีปฏิบัติงานจากกิจกรรมที่หลากหลาย จากกระบวนการสะท้อนคิดอย่างใคร่ครวญ ที่มีการสื่อสารร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ เชื่อมโยงกับสิ่งที่ได้เรียนรู้กับการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน นั่นคือในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนามนุษย์ ไม่เพียงแต่เป็นการศึกษาที่นำพาผู้เรียนไปสู่ความรู้นั้น แต่ต้องนำพาผู้เรียนให้ไปถึงปัญญาด้วย โดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ถึงการเรียนรู้ 3 ระดับ คือ (1) เกิดความรู้ที่รู้ความจริง (2) เกิดปัญญาที่เชื่อมโยงความรู้อย่างต่าง ๆ ได้ และ (3) เกิดจิตสำนึกเพราะความเข้าใจตัวเองที่สัมพันธ์กับสรรพสิ่งทั้งหลาย (Prawat, 2006)

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า รูปแบบการเรียนที่ผู้เรียนต้องการส่วนใหญ่ ได้แก่ การเรียนแบบมีส่วนร่วมและการเรียนแบบพึ่งพา (Pawana, Suwannee, Nareerat&Wachareekorn, 2017, Wandee & Kuleudee, 2015, Nipha, Suwaree& Jura, 2018) อาจเป็นเพราะในการเรียนวิชาชีพพยาบาลมีการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ โดยการจัดการเรียนภาคทฤษฎีกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นการบรรยายเนื้อหาที่อาจสอหดแทรกกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตลอดเวลา (Active learning) สำหรับการเรียนภาคปฏิบัติเป็นการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ของผู้เรียนที่ต้องประยุกต์ใช้องค์ความรู้และทักษะทางการพยาบาลที่เรียนในภาคทฤษฎีมาประยุกต์

ในภาคปฏิบัติ นั่นคือเมื่อนักศึกษาฝึกปฏิบัติงานทั้งในชุมชนและบนหอผู้ป่วย จะมีอาจารย์หรือพยาบาลรุ่นพี่ติดตามให้คำแนะนำหรือชี้แนะแนวทางต่าง ๆ แก่นักศึกษาในการพยาบาลผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะในด้านการปฏิบัติการพยาบาลและใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ การให้เหตุผลทางคลินิกอย่างเต็มที่ ตลอดจนคำนึงถึงการพยาบาลอย่างมีคุณภาพ จึงทำให้นักศึกษารู้สึกว่าต้องพึ่งพาผู้อื่นในการเรียนวิชาชีพพยาบาล เป็นเหตุผลให้นักศึกษาใช้วิธีการเรียนรู้แบบพึ่งพาจากผู้สอนอย่างใกล้ชิด (Kittiporn, Thanyamon, Sureeya&Budkamon, 2010, Aphinant,&Yuwanda, 2015) สะท้อนให้เห็นว่าในการเรียนวิชาชีพพยาบาลจำเป็นต้องมีอาจารย์ หรืออาจารย์พี่เลี้ยงคอยติดตาม ให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ ใช้ทักษะทางปัญญาในการแก้ปัญหา รวมถึงใช้ทักษะทางการพยาบาลที่ถูกต้อง ปลอดภัยไม่เกิดอันตรายกับผู้ป่วย นอกจากนี้อาจารย์และอาจารย์พี่เลี้ยงยังมีความสำคัญในด้านของการประเมินนักศึกษาเป็นรายบุคคลเพื่อพัฒนาให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในอนาคตต่อไป

การออกแบบการเรียนการสอนผู้สอนมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการเรียน มีการออกแบบตามความถนัดของผู้เรียน จากการทบทวนวรรณกรรมพบส่วนใหญ่ผู้เรียนชอบการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ(Multimodality) โดยนักศึกษาจะชอบการอ่าน-เขียน ผสมผสานกับการดูและการปฏิบัติร่วมด้วย (Boontuan, Srisuda&Gunlaya, 2016, Siriporn, Sresuda, Pilaiporn&Laddawan, 2018) ซึ่งการศึกษาด้วยการดู เช่น การดูวิดีโอเกี่ยวกับทักษะทางการพยาบาลต่างๆ ทั้งที่อาจารย์มอบหมาย หรือใน You tube เพื่อทบทวนความรู้เดิม เป็นต้น สำหรับรูปแบบการอ่าน-เขียน เช่น การเขียนสรุปเนื้อหาที่เรียนลงในสมุด การเขียนแผนผังความคิดเพื่อสรุปเนื้อหาที่เรียนมา และอ่านเนื้อหาจากเอกสารประกอบการสอน หรือตำราที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจากการค้นคว้าอ่านจากหน้า web side ต่างๆในเรื่องที่ตนเองสนใจ เป็นต้น ในที่สุดแล้วภายหลังที่นักศึกษาได้ดู อ่านหรือเขียน แล้วนั้นหากได้ลงมือปฏิบัติตามแบบอย่างจากการอ่าน-เขียน เกี่ยวกับเนื้อหาทางการพยาบาลที่สนใจ หรือการดูวิดีโอเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องทำก่อนได้ทดลองทำหรือปฏิบัติ จะทำให้เกิดเรียนรู้ได้มากขึ้น และหากได้ทดลองปฏิบัติร่วมกับเพื่อนช่วยให้นักศึกษาได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มากขึ้น ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดกระบวนการคิดจนกลายเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่ยั่งยืนต่อไป สะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนนักศึกษาพยาบาลควรส่งเสริมการสอนด้วยวิธีการให้ข้อมูลผ่านการเรียนรู้ผ่านสายตา และการอ่าน-เขียน ได้ซักถามอาจารย์ อาจารย์พี่เลี้ยง หรือผู้รู้จนเกิดความเข้าใจก่อนการลงมือปฏิบัติจะช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ควรมีการสอนโดยให้นักศึกษาได้เรียนผ่านการดูท่าทางของอาจารย์ อาจารย์พี่เลี้ยงหรือสื่อต่างๆ เช่น กิจกรรมการสอนด้วยการสรุปเนื้อหาเป็นแผนผังความคิด หรือจัดการเรียนรู้ด้วยการสาธิต รวมทั้งพัฒนาความสามารถของนักศึกษาในการใช้ความคิดขั้นสูง โดยใช้แผนภูมิโน้ตต่อไป

การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริงเป็นการจัดการเรียนการสอนผ่านสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนดขึ้นให้ใกล้เคียงสถานการณ์จริงมากที่สุด โดยเชื่อมโยงองค์ความรู้ระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติเพื่อให้นักศึกษาเกิดการ

เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ไปปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างมีคุณภาพเกิดความปลอดภัยต่อชีวิตของผู้ใช้บริการ การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริงประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญ คือ การออกแบบสถานการณ์และขั้นตอนการเรียนการสอนซึ่งในขั้นตอนของการสอนนี้ประกอบด้วย 1) ขั้นนำ (pre-brief) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนปฐมนิเทศ ชี้แจงรายละเอียดและให้คำแนะนำแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง 2) ขั้นดำเนินสถานการณ์ (scenario) ตามสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนด และ 3) ขั้นสรุปผลการเรียนรู้ (debriefing) โดยการสะท้อนคิดประสบการณ์ ที่ได้รับจากขั้นตอนสถานการณ์ ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันสะท้อนคิดว่าอะไรเกิดขึ้นในสถานการณ์ อะไรที่ได้เรียนรู้ และอะไรที่ควรจะทำในอนาคต จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริงส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ (knowledge) ทักษะการปฏิบัติ (skill performance) ความพึงพอใจ (learner satisfaction) การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (critical thinking) และความมั่นใจในตนเอง (self-confidence) (Jefferies PR, 2005, Somchit, Kanyarat & Suneerat, 2017, Nuttacha & Sriwiangkaew, 2016, Malee, Phanit, uwanida & Arisa, 2016, Kotchakorn, Kanjana, Supranee & Jintana, 2018) สะท้อนให้เห็นว่า นักศึกษาที่ผ่านการเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริง สามารถถ่ายโยงความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้ นักศึกษาได้ทำความเข้าใจ คิดวิเคราะห์ ใช้กระบวนการให้เหตุผลทางคลินิกในการแก้ปัญหาทางการพยาบาลในสถานการณ์ต่างๆ พัฒนาทักษะการปฏิบัติทางการพยาบาล รวมทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงการสร้างองค์ความรู้ที่ได้จากขั้นตอนการสรุปผลการเรียนรู้ (Debriefing) ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง เป็นช่วงเวลาที่ยุ้เรียนกับผู้เรียน และผู้สอนกับผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงประเด็นต่างที่ต่างที่ได้รับจากขั้นตอนสถานการณ์ (scenario) ผ่านการสะท้อนคิด ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนโดยสถานการณ์จำลองเสมือนจริงเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 และใช้ประเมินความรู้ทางคลินิกของนักศึกษาได้ชัดเจน เมื่อนักศึกษามีความรู้และได้ฝึกประสบการณ์ผ่านสถานการณ์จำลอง และนำความรู้ไปฝึกประสบการณ์กับผู้ป่วยจริง จะสามารถนำความรู้มาพัฒนาสู่การปฏิบัติได้ดีขึ้น ผู้เรียนมีความรู้ที่คงทน

การเตรียมความพร้อมการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ เป็นการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ก่อนสำเร็จการศึกษาเป็นพยาบาลวิชาชีพอย่างสมบูรณ์ ซึ่งพยาบาลวิชาชีพที่ประกอบวิชาชีพต้องเป็นผู้ที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ สภาการพยาบาลจึงได้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพพยาบาลที่ออกให้แก่พยาบาลวิชาชีพ ไว้เป็นหลักฐานทางกฎหมายที่ยืนยันถึงควมมีมาตรฐานในการปฏิบัติวิชาชีพของพยาบาลเพื่อให้การรับรองพยาบาลวิชาชีพว่าเป็นผู้ที่มีความรู้และความสามารถได้มาตรฐานตามที่สภาการพยาบาลกำหนด ดังนั้น บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตทุกคน จึงต้องสอบวัดความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียน และสอบผ่านรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ แต่ทั้งนี้จากการสำรวจพบว่ายังมีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ที่สอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ไม่ผ่านเกณฑ์ในทุกรายวิชาที่มีจำนวนมาก และจากการสอบถามถึงสาเหตุดังกล่าวจากนักศึกษา ได้ข้อมูลว่า ไม่มีเวลาใน

การทบทวนความรู้ก่อนสอบเนื่องจากต้องฝึกภาคปฏิบัติควบคู่ไปกับการเตรียมตัวสอบ นอกจากนี้ยังมีการสอบรวบยอดของสถาบันพระบรมราชชนกและมหาวิทยาลัยมหิดล ที่วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี เป็นสถาบันสมทบ ต่อเนื่องกันก่อนจะสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ของสภาการพยาบาล กระบวนการเตรียมความพร้อมในการสอบของนักศึกษายังไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตในการสอบเพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพพยาบาล

จากการทบทวนวรรณกรรม พบกิจกรรมที่ใช้ในกระบวนการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ได้แก่ สรุปเนื้อหาตามแผนผังการออกข้อสอบของสภาการพยาบาล (test blueprint) กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนในการทบทวนความรู้ กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาตามแผนผังการออกข้อสอบของสภาการพยาบาล (test blueprint) การสอนเสริมโดยอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ การทำข้อสอบ การเฉลยข้อสอบ และเรียนรู้เทคนิคในการทำข้อสอบ การเตรียมความพร้อมของนักศึกษาในแต่วิชา การเสริมแรงโดยรุ่นพี่ที่สำเร็จการศึกษา และการทำข้อสอบเสมือนข้อสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ (Tanavan, Chanpen, Jindamas, Muthaka, Urai & Jitlada, 2017, Phawinee, 2017, Janpaphat, Sureeporn & Chatuporn, 2019, Anuree & Monsapron, 2017) สะท้อนให้เห็นว่า การเตรียมความพร้อมของตนเองอย่างเป็นระบบ โดยนักศึกษาเตรียมความพร้อมด้วยตนเอง มีการวางแผน กำหนดเป้าหมายในการอ่านหนังสือ ทบทวนความรู้ตามสาระสำคัญที่สอดคล้องกับแผนผังการออกข้อสอบของสภาการพยาบาล (test blueprint) เป็นการกำกับและติดตามตนเอง สร้างความตระหนักถึงความสำคัญให้กับตนเองในเตรียมความพร้อมในการสอบ พร้อมทั้งวางแผนการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนด ในการทำข้อสอบเป็นการประมวลความรู้ที่ตกผลึกอยู่ในตัวนักศึกษาและนักศึกษาได้เรียนรู้การฝึกการคิดวิเคราะห์ และได้แนวทางการอ่านหนังสือเพิ่มเติมในส่วนที่ไม่รู้ นักศึกษาสามารถประเมินตนเองเพื่อนำไปพัฒนาดตนเองต่อไป และการทำข้อสอบบ่อยๆ จะทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จากการทำข้อสอบเนื่องจากข้อสอบอาจมีลักษณะข้อสอบที่คล้ายคลึงกันในบางชุด สำหรับการทำข้อสอบเสมือนเป็นการทำข้อสอบที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับข้อสอบที่ใช้ในการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ทำให้นักศึกษามีการพัฒนาศักยภาพของตนเองที่นำไปสู่ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีเหตุผล และการคิดแบบมีวิจารณญาณเพราะการทำข้อสอบเสมือนจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่จะกระตือรือร้นและใช้ปัญญาในการคิดวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ ในขณะที่นักศึกษาทบทวนความรู้ทั้งจากทบทวนด้วยตนเองหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มเพื่อนหากนักศึกษาพบว่าเนื้อหาบางส่วนไม่เข้าใจอาจารย์จะให้แนวทางในการวิเคราะห์ปัญหาจากโจทย์ตัวเลือก ซึ่งช่วยทำให้นักศึกษามีแนวทางในการทบทวนความรู้เพิ่มเติมเพิ่มมากขึ้นเพราะบ่งบอกว่านักศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาส่วนนั้นๆ นอกจากนี้ในส่วนของกระบวนการสอนเสริมโดยอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญโดยอาจารย์เป็นลักษณะการโค้ช (coaching) การสะท้อนคิด (reflection) และการตั้งคำถามให้นักศึกษา

ได้คิดในระหว่างทบทวนความรู้ เป็นการช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาสนใจในการเรียนรู้และตรวจสอบความเข้าใจของตนเองมากขึ้น ดังนั้น ในการเตรียมความพร้อมการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ควรนำกิจกรรมที่กล่าวข้างต้นมาจัดเป็นรูปแบบในการเตรียมความพร้อมก่อนสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ให้กับนักศึกษาโดยการเตรียมความพร้อมด้วยตนเองของนักศึกษา การฝึกทบทวนความรู้และการฝึกทำข้อสอบโดยใช้เนื้อหาที่สอดคล้องกับแนวทางการออกข้อสอบของสภาการพยาบาล (test blueprint) ตลอดจนการจำลองบรรยากาศการสอบให้คล้ายคลึงกับการสอบเพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ สามารถนำไปสู่ความสำเร็จในการสอบผ่านต่อไป

สรุป

การเตรียมความพร้อมก่อนสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ช่วยให้นักศึกษาลดความเครียด เพิ่มความพร้อมให้แก่นักศึกษา ควรนำข้อค้นพบจากการทบทวนวรรณกรรมอย่างมีระบบครั้งนี้ที่พบทั้ง 3 ประเด็น ได้แก่ รูปแบบการเรียนรู้ การเตรียมความพร้อมการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ และการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริง มาพัฒนาเป็นรูปแบบการเตรียมความพร้อมการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ แต่ทั้งนี้ยังมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ได้แก่ ตัวผู้เรียน อาจารย์ผู้สอน ผู้บริหาร ทรัพยากรและแหล่งสนับสนุนอื่นๆ เป็นต้น ซึ่งการเตรียมความพร้อมดังกล่าวจึงเป็นเพียงส่วนหนึ่งในปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

สถาบันการศึกษาควรพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหลักสูตรทั้ง 8 รายวิชา ที่สภาการพยาบาลกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตต้องสอบผ่าน โดยการวางแผนการพัฒนาความรู้ของนักศึกษาตั้งแต่ในปีแรกที่เข้าศึกษา ใช้กลวิธีที่หลากหลาย เน้นการเตรียมความพร้อมอย่างเป็นระบบเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการดำเนินงาน และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในอนาคต

ควรศึกษาวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงพัฒนา (Research and Development) เพื่อเตรียมความพร้อมของนักศึกษาในการเตรียมสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงเป็นตัวขับเคลื่อนกระบวนการเตรียมความพร้อม รวมถึงการมีส่วนร่วมของบุคลากรและนักศึกษา และส่งเสริมการจัดการองค์การที่เอื้อต่อการปฏิบัติ

References

- Achara & Sirinapron. (2008). Factor related to the first licensed assessment in nurse graduating from Boromarajonani nursing college, Yala in 2007. Boromarajonani nursing college, Yala. In Thai.
- Anuree & Monsapron. (2017). *The Effective of Preparation Program for Nursing Professional Licensing Examination Readiness on Adult and Elderly Nursing Subject Comprehensive Test and Nursing Students' Satisfaction on the Preparation Program*. Journal of Rangsit University: Teaching & Learning, 11(2), 92 – 106. In Thai.
- Aphinant, & Yuwanda. (2015). *Learning Style of Students in Faculty of Liberal Art and Education of HATYAI University*. In the 4th Hat Yai Academic Conference on Research for the Development of Thai Society .(435-440). Retrieved 4, 2020 from http://www.hu.ac.th/conference/conference2013/Proceedings2013/pdf/Book3/Describe2/390_435-440.pdf In Thai.
- Boontuan, Srisuda & Gunlaya. (2016). *Differences in learning preference of nursing students*. Journal of health science research, 10(1), 54-61. In Thai.
- Janpaphat, Sureeporn & Chatuporn. (2019). *The Effect of the Tutorial Program on Midwifery Subject Passing for Nursing Licensing Exam Among Undergraduate Nursing Students, Faculty of Nursing, Prince of Songkla University*. Songklanagarind Journal of Nursing. 30(2), 1-12 In Thai.
- Jefferies PR. A framework for designing, implementing, and evaluating simulations used as teaching strategies in nursing. Nurs Educ Perspect. 2005;26:96-103.
- Kittiporn, Thanyamon, Sureeya & Budkamon. (2010). *Learning style of Nursing students Bachelor of Nursing Program Boromarajonani College of Nursing Chon Buri*. Chon Buri. Faculty of Nursing Rangsit University. In Thai.
- Kotchakorn, Kanjana, Supranee & Jintana. (2018). *The Effect of Teaching Simulation-Based Learning Program to The Knowledge in Basic Medical Care of Nursing students*. Journal of The Royal Thai Army Nurses. 19 (Supplement). 80 – 88. In Thai.

References

- Malee, Phanit, uwanida & Arisa. (2016). *Effects of Simulation-Based Learning on Perceived Self-Efficacy in Providing Nursing Care for Advanced Life Support to Patients with Critical Illness or Emergency Condition among Nursing Students*. The Southern College Network Journal of Nursing and Public Health. 3(3), 52-64. In Thai.
- Nanta & Kibkaew. (2010). *Exam preparation form Registered nursing and midwifery professionals, Boromarajonani College of Nursing Bangkok*. Retrieved 7, 2019 from www.bcn.ac.th/web/2011/KM/KmBased/images/kmblog1.pdf In Thai.
- Nipha, Suwaree & Jura. (2018). *Learning Style and Academic Achievement of Undergraduate Nursing Students of Rangsit University*. APHEIT International Journal. 24(1). 5-14. In Thai.
- Nuttacha & Sriwangkaew. (2016). *The Effect of practice training in the operating room by using simulated situations to try in the operating room in real environment to the basic skills in the operating room of nursing students*. Songklanagarind Journal of Nursing. 36(1), 55-67. In Thai.
- Pawana, Suwannee, Nareerat & Wachareekorn. (2017). *Learning Styles of Undergraduate Nursing Students of Burapha University*. Ramathibodi Nursing Journal. 21(3). 382--394. In Thai.
- Phawinee. (2560). *Academic Achievement, Expectancy, Perceived Friend Support and Result of the License Examination of the First Class of Nursing Professional and Midwifery Registration of Students Graduated from Ratchathani University*. National academic conference and research presentation The 2nd academic capitol. In Thai.
- Porntipa, Sukjai, Ubol. (2011). *Grade Point Average, Preparation for Students' Readiness, and undergraduate Nurses who Passed the Nursing License Examination for the First Class of Nursing Professional and Midwifery Registration of student graduated from Boromarajonani College of Nursing, Chon Buri*. Thai Journal of Nursing Council 2011; 26(3) 117-129. In Thai.
- Prawat. (2006). *Learning that leads to internal change*. Nature of all things: access to all truth. Bangkok: Samnuek Rak Homeland. In Thai.

References

- Siriporn, Sresuda, Pilaiporn & Laddawan. (2018). Development of Learning and Teaching Process for Nursing Students at SuandusitUniversity. Boromarajonani College of Nursing, Uttaradit Journal, 10 (2), 166-179. In Thai.
- Sirirat, Jirajan & Wongsiri. (2012). *Relationships among Personal Factors , Learning Styles and Academic Achievement of Undergraduated Nursing Students*. JOURNAL OF HEALTH SCIENCE RESEARCH, 4(2): 21-28. In Thai.
- Somchit, Kanyarat & Suneerat. (2017). *Effects of High-Fidelity Simulation Based Learning on Knowledge, Satisfaction, and Self-Confidence among the Fourth Year Nursing Students in Comprehensive Nursing Care Practicum*. Ramathibodi Nursing Journal. 23(1). 113-127. In Thai.
- Tanavan, Chanpen, Jindamas, Muthaka, Urai & Jitlada. (2017). *EFFECTS OF PREPAREDNESS PROGRAM FOR THE PROFESSIONAL NURSING/MIDWIFERY LICENSURE EXAMINATION ON NURSING STUDENTS' READINESS AND ANXIETY FOR THE EXAMINATION*. Journal of Boromarajonani College of Nursing, Bangkok, 33(2), 43 – 53. In Thai.
- Thailand Nursing and Midwifery Council. (2018). *Announcement of the Nursing Council regarding the applicant's knowledge examination schedule Registered and licensed as a midwife or midwife or nursing professional year 2019*. Retrieved 3, 2020 from <https://www.tnmc.or.th> > images > userfiles > files In Thai.
- The Joanna Briggs Institute for Evidence Based Nursing & Midwifery. (2011). Reviewers' Manual. Retrieved from <http://www.joannabriggs.edu.au/Documents/sumari/Reviewers%20Manual-2011.pdf>
- Urai. (2016). *Factors Affecting the Registration Registration for Professional Practices Nurses and first-class midwives of nursing students Boromarajonani College of Nursing, Bangkok*. Boromarajonani College of Nursing, Bangkok Praboromarajchanok Office of the permanent Secretary of MOPH. In Thai.
- Wandee & Kuleudee. (2015). *The Learning Styles of Bachelor Program Nursing Students at Boromarajonani College of Nursing, Chakiraj*. The Journal of Boromarajonani College of Nursing, Nakhonratchasima. 19(2). 60--72. In Thai.

References

Wipada, Areewan, Ratanawadee & Supranee . (2014). *Factors Related to the Results of Nursing and Obstetric License Tests*. Thai Journal of Nursing Council, 27(3), 11–28. In Thai.